

TRIVIUM EGYESÜLET 6/N SZÖVEG

A Mars Venture-2 belső kialakítása is sokkal fejlettebb volt, mint amit Alan eddig a tévében látott. Bár már az ISS kialakítása idején is arra törekedtek, hogy az állomáson lévő űrhajósok minél jobb körülmények között dolgozhassanak. A kedvező körülmények növelik a teljesítményt, és itt ráadásul el vannak zárva mindentől. Az állomáson kísérletképpen kialakítottak egy botanikus termet, amelyben a növényzet elég sűrű volt ahhoz, hogy az ott tartózkodók ne láthassák a falakat. A terem tetejét világoskékre festették, a világítás napos időre emlékeztetett, és még mesterséges szelet is létrehozta, hogy minél jobban szimulálják a földi körülményeket. Ha valakinek honvágya volt, ide húzódtak be, de sokan a pihenőidejüket is itt töltötték.

A MV-2-n, ahogy egymás között hívták az űrhajót, nem volt ilyen terem, hiszen az utazók végigdolgozták az egész hónapot. Előkészítették a marsi feladatokat, különböző kísérleteket végeztek a hajó haladása közben. Volt edzőterem és uszoda, ahol kondiban tarthatták magukat. Az MV-2 fedélzetén ugyanis nem volt mesterséges gravitáció, csak a Hold épületeiből már megismert elektromágneses cipőkkel oldották meg a normális haladást. Sőt, mivel a hajó fedélzetén az út során súlytalanság uralkodik, a ruhákba is gyenge mágneseket építettek. Így megelőzték a nulla gravitáció okozta dülöngélést.

Mivel a tudósoknak ugyan semmilyen munkát nem kellett végezniük, szinte minden percüket kitöltötték, hogy ne unatkozzanak. Mindenféle feladatokat bíztak rájuk, amit természetesen az űrhajó legénységéből valaki más is elvégzett. De nem háborogtak emiatt, mert e nélkül rettenetesen unatkoztak volna. Igaz, kevés szabadidejükben edzették magukat, gyakorolták az úszást, és társasjátékokat játszottak, de ha egy hónapon keresztül csak ezzel foglalkoztak volna, hamarosan megőrültek volna.

Lassan beúszott a látómezőbe a Mars. Ez az egyedüli bolygó, amely vörös színben ragyog. Színét a talajában előforduló kálium, uránium és tórium izotópjai, de elsősorban a vas adja. Az ókori emberek azonban tűzmarta, véráztatta világnak látták, ezért nevezték el a mondabeli háborús istenségről, a Marsról.

A Mars és a Föld sok közös vonással rendelkezik, ezért időnként a Föld kistestvérének, kisöccsének nevezik. Napjaik hossza csaknem azonos. Mindkét bolygón vannak hegyek, szurdokok, sivatagok, tűzhányók, sarki jégsapkák és folyómedrek, bár a Mars medrei már kiszáradtak.

Az MV-2 pályára állt, és átszálltak egy kompba, amely a bázisra szállítja őket. A délnyugati Hellas tartomány felől közelítették meg a bolygót. A déli sarkon jól látszott a jégtakaró, de ennek nagy része nem vízjég, hanem fagyott állapotú szén-dioxid.

Földi szemlélő számára a marsi felszín idegen és különös. Szél formálta óriási homokdűnék mindenütt, határtalan homokdombok sora veszi körül az egész sarkot. Torz, lángnyelv alakú felszíni formák jönnek létre a szélfúttá törmelékből, a kiemelkedések szélárnyékában.

A felszínen található objektumok legtöbbször a földi méretekhez képest óriási. Dél felé haladva megpillantották Tharsis tartomány vulkánjait. Ámulatba ejtő látványt nyújtott az Olympos Mons, a naprendszer legnagyobb ismert vulkánja. Az Olympos Mons kifejezés a klasszikus marsi névből a Nix Olymposból származik, amely Olümposz havát jelenti. Háromszor olyan magas, mint a Mont Everest, átmérője hatszáz kilométer, ami nagyobb, mint Izland területe. A csúcán még ebből a magasságból is jól kivehető a nyolcvan kilométer átmérőjű, beszakadt kürtő, amely akkora, mint Luxemburg. Amikor a felhők eltakarják a csúcsot, még a Földről is látható.

Aztán az Alba Patera vulkánt pillantották meg, amely már Arcadia tartományban van. Ez nem olyan magas, mint az Olympos Mons, csak hét kilométerre nyúlik a környező felszín fölé. Még a különleges törésvonal-sorozat is kivehető volt, amely látszólag a vulkán központi részéből indult ki.

Aztán beúszott a képbe a Ceraunius Tholus és az Uranus Tholus vulkán képe, mellettük a majdnem hétszáz négyzetkilométer területű Elliptikus kráterrel. Ezután mindenhol kráterek és vulkánok látszottak.

Az egyenlítőhöz közelítve a másik oldalon megpillantották az óriási sebhelyként ható, négyezer kilométer hosszú, gigantikus repedésvölgyet, a Valles Marinerist. A hatalmas kanyonrendszer a Tharsis keleti szárnyától indul, középső árka, a Coprates Chasma helyenként hétszáz kilométer szélességű, mélysége elérheti a tíz kilométert. A repedésvölgy nyugaton a Noctis Labyrinthus útvesztőiben végződik.

A bázist a Chryse Planitia északnyugati részén alakították ki, nem messze attól a helytől, ahol annak idején a Viking-I űrszonda és a Mars Pathfinder is leszállt. Erről a területről tudtak a legtöbbet, hiszen az emberek előtt érkező robotok teljesen feltérképezték.

A nevet Schiaparelli adta a teleszkópon keresztül nagy fényességűnek látszó területnek. A Chryse ugyanis egy mitológiai, aranyban gazdag sziget volt Thaiföld környékén. Két nagy csatorna-rendszere Maja Vallis és Vedra Vallis, amelyeket feltehetően folyóvíz vághatott. Mindkét csatorna-rendszer a Lunae Planum idős, kráterekkel borított területéről indul, és a Chryse Planitia fiatalabb síkságaira jut el.

A Mars beletartozik a Nap ökoszférájába. Csillagászati meghatározás szerint, egy csillag ökoszférájába eső bolygón folyékony halmazállapotú víznek, atmoszférának és elég melegnek kell lennie a túléléshez. A Mars mindhárom feltételt kielégíti, hiszen jég formájában van vize, átlaghőmérséklete -23 Celsius fok, de napközben az egyenlítő környékén elviselhető. Az atmoszférája ugyan nagyon vékony, és alapvetően szén-dioxid, nitrogén és argon alkotja, de nem szökött az űrbe.

Emiatt az épületeket ugyanolyan kupolával vették körül, mint a Holdon, de az oxigént a Marson lévő széndioxidból nyerték. Az OGS¹-t 2005-ben tesztelték le a Mars Surveyor expedíció során, amikor a berendezéssel termelt oxigénnel működő rakétákat lőttek fel. Azért kísérletezték ki a berendezést, hogy az űrhajó oxigén-szükségletét a bolygón tudják előállítani, és ne kelljen ezzel is a hajót terhelni. Később pedig, amikor megérkeztek az első emberek, a bázis oxigénellátását is ezzel oldották meg.

A bázistól északra a Cydonia Mensae régió meredek oldalú sziklafennsíkokkal és kiemelkedésekkel tarkított lejtője látszik, amely elválasztja a kráterektől átluggatott déli magaslatokat az Északi Mélyföld síkságától. Itt helyezkedik el számos titokzatos objektum, mint a D&M Piramis és a Mars Arc, amelyről szintén lehullt a fátyol.

A D&M Piramist 1980-ban Vincent DiPetro és Gregory Molenaar fedezte fel. Az objektum négyoldalú, szimmetrikus építménynek látszott, eltekintve a keleti oldalán található becsapódásnyomoktól. Méretei: 960 m hosszú, 1600 m széles, 498 m magas. Ugyanebben az évben Erol Toron, geográfus és térképész megpróbálkozott a piramis geometriai rekonstrukciójával. Őt jelenséget vett figyelembe: a folyadékaramlást, a vulkanikus tevékenységet, a széleróziót, a gravitációt és a kristálynövekedést. Arra a következtetésre jutott, hogy semmiféle ismert természeti mechanizmus nem szolgál magyarázatul a vizsgált objektum jellemzőinek kialakulására nézve. Felállította a piramis geometriai modelljét, hogy megvizsgálhassa jellegzetességeit és tulajdonságait. Az objektum megtestesítette a 2, 3, 5 és a Pi négyzetgyökét, valamint az aranymetszés-számot az 1:1,618-at. Az egyre pontosabb mérések természetesen megcáfolták a ténynek beállított adatokat, és kiderült, hogy a piramis nem más, mint egy marsi hegy a sok közül.

---

¹ Oxygen Generating Subsystem – oxigénfejlesztő rendszer.

A Mars Arccal ugyanez történt, a nagyobb felbontású képeken már elmosódtak az árnyak, amelyek az arcot formázták, és kiderült, hogy az objektum csak természetes eredetű, szokatlan árnyékot vető kőhalom.

A történelemben nem ez volt az első tévedés, vagy inkább rossz következtetés. Hisz' a Schiaparelli-féle marsi csatornák rejtélye is csak egy rossz fordítás eredménye volt².

A fanatikus hívők természetesen megkérdőjelezték a NASA által kiadott képeket és adatokat. Úgy gondolták, a kormánynak érdekében állt eltitkolni a valóságot, mint a mai napig rejtélyként kezelt Roswell esetében.

---

² 1877-ben Giovanni Virginio Schiaparelli teleszkópjával megpillantott egy sor keskeny, nyílegyenes vonalat, amely a Mars világos felének felszínét szelte át, és hosszúságuk elérte a több száz, néha több ezer kilométert. Azzal az elmélettel állt elő, hogy a vonalak valószínűleg csatornák lehetnek a Mars felszínén. Megfigyeléseit olaszul publikálta, és amikor angolra fordították a tanulmányát, a csatornák olasz megfelelőjét (canali) pontatlanul „canals”-ra fordították, mely az angolban mesterségesen kiásott csatornát jelent. Ez vezetett arra a megállapításra, hogy a csatornákat intelligens lények készítették.